

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO

Gdańsk, dnia 2 stycznia 2026 r.

Poz. 10

UCHWAŁA NR XX/160/2025 RADY GMINY CZARNA DĄBRÓWKA

z dnia 16 grudnia 2025 r.

w sprawie przyjęcia Programu Usług Społecznych Gminy Czarna Dąbrówka na lata 2026-2027

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 oraz art. 40 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 1153) oraz art. 4 ust. 1 i 2, art. 5 ust. 1-4, art. 6 ust. 1-3 i art. 7 ust. 1-2 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1818; zm.: Dz. U. z 2025 r. poz. 620), Rada Gminy Czarna Dąbrówka uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Program Usług Społecznych Gminy Czarna Dąbrówka na lata 2026-2027, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Dyrektorowi Centrum Usług Społecznych w Czarnej Dąbrówce.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Pomorskiego.

Przewodniczący Rady Gminy
Czarna Dąbrówka

Tomasz Naderza

*Załącznik do Uchwały Nr XX/160/2025
Rady Gminy Czarna Dąbrówka z dnia 16.12. 2025 r.*

**Program Usług Społecznych
w Gminie Czarna Dąbrówka
na lata 2026 /2027**

CUS w Czarnej Dąbrówce

Spis treści

Wstęp.....	2-3
Definicje.....	4
Nazwa i cel programu.....	5-6
Okres realizacji programu.....	6
Opis potrzeb uzasadniających realizację programu.....	6-7
Rekomendacje do Programu Centrum Usług Społecznych w Gminie Czarna Dąbrówka	7-11
Określenie usług oferowanych w Programie	11
Pakiet usług społecznych dla osób starszych i niepełnosprawnych oraz dla rodzin z dziećmi (tabela na lata 2026/2027)	12-21
Warunki i tryb kwalifikowania osób zainteresowanych do korzystania z usług społecznych określonych w programie.....	22
Odpłatność za usługi społeczne i ulgi.....	22
Sposób dokumentowania spełniania warunków do zakwalifikowania do usług społecznych oraz uprawnień do korzystania z ulg w opłacie	22-23
Dane osobowe niezbędne do kwalifikowania osób do korzystania z usług społecznych określonych w Programie	23-24
Organizacja i wykonawcy Programu.....	24
Monitoring i ocena Programu.....	25
Budżet i źródła finansowania	25
Podsumowanie.....	25

Wstęp

Z dniem 1 stycznia 2024 r., na mocy uchwały Nr LIII/592/2023 Rady Gminy Czarna Dąbrówka z dnia 18 grudnia 2023 r., w Gminie Czarna Dąbrówka utworzono Centrum Usług Społecznych poprzez przekształcenie dotychczasowego Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej. Tworzenie centrów usług społecznych ma charakter fakultatywny, co oznacza, że gmina może, lecz nie musi podejmować decyzji o ich uruchomieniu. Tym bardziej należy docenić decyzję władz Gminy Czarna Dąbrówka, które kierując się troską o jakość życia mieszkańców i szeroko rozumiany dobrobyt społeczny, zdecydowały o powołaniu CUS w ramach własnych środków, co w skali kraju jest rozwiązaniem rzadko spotykanym.

Uchwała Rady Gminy nie oznacza jedynie zmiany nazwy dotychczasowej jednostki organizacyjnej, lecz wprowadza nowy model świadczenia usług społecznych na terenie gminy. Publiczne wsparcie będzie dostępne nie tylko dla osób i rodzin znajdujących się w trudniejszej sytuacji, lecz dla wszystkich mieszkańców gminy. Podjęta uchwała, mimo że ma charakter decyzji inicjującej proces zmian społecznych, sama w sobie nie przesądza o ostatecznym kształcie rozwiązań wdrażanych

w lokalnym systemie usług społecznych. Również ustawa z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centra usług społecznych nie narzuca gotowych rozwiązań, określając jedynie ramy funkcjonowania CUS i kierunki zmian, pozostawiając szczegółowy sposób wdrożenia samorządom.

Głównym celem działalności Centrum Usług Społecznych jest zwiększenie dostępności usług społecznych odpowiadających na zdiagnozowane potrzeby mieszkańców gminy, przy jednoczesnym zapewnieniu, że usługi te będą oferowane w sposób skoordynowany, spersonalizowany i adekwatny do indywidualnych potrzeb. Realizacja tego celu umożliwi dostęp do zintegrowanych usług społecznych poprzez zapewnienie mieszkańcom kompleksowego wsparcia w formie usług, których rzeczywiście potrzebują. Integracja dotychczas rozproszonych usług pozwoli efektywniej wykorzystać lokalną infrastrukturę oraz skuteczniej zaspokajać potrzeby wspólnoty samorządowej dzięki odpowiednio sprofilowanym pakietom usług świadczonych przez różnych usługodawców.

Priorytetem CUS jest stworzenie lokalnego systemu usług społecznych oferującego kompleksową, zintegrowaną i spersonalizowaną pomoc dla ogółu mieszkańców. Proces ten opiera się na utworzeniu bazy zintegrowanych usług społecznych obejmujących działania dotychczas rozproszone w różnych instytucjach oraz na wprowadzeniu nowych usług społecznych określonych w Programie Usług Społecznych (PUS), skierowanych do osób, rodzin, grup społecznych lub całej społeczności gminy. Charakterystyczną cechą Programu jest kompleksowość wsparcia, obejmująca sprofilowane pakiety usług świadczonych przez specjalistów reprezentujących różne zawody pomocowe, uzupełnianych przez pomoc sąsiedzką, grupy samopomocowe oraz wolontariat.

Program opracowany został na podstawie przepisów ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centra usług społecznych. Jego opracowywanie, wdrażanie i ocena należą do fakultatywnych zadań własnych gminy. Kluczowym założeniem CUS było włączenie przedstawicieli społeczności lokalnej w proces przygotowania Programu oraz przeprowadzenie konsultacji społecznych, które zostały uwzględnione przy tworzeniu PUS. Centrum Usług Społecznych w Czarnej Dąbrówce będzie realizować przyjęty Program, a jednocześnie zabiegać o środki zewnętrzne w celu jego rozszerzenia i zapewnienia mieszkańcom jak najszerzej oferty usług społecznych. Wstępna diagnoza oraz konsultacje społeczne potwierdziły rzeczywiste potrzeby mieszkańców, a Program został opracowany na lata 2026–2027.

Definicje

1. **CUS/Centrum** - Centrum Usług Społecznych w Czarnej Dąbrówce
2. **Program** – Program Usług Społecznych w Gminie Czarna Dąbrówka inaczej PUS na lata 2026 – 2027
3. **Ustawa** – Ustawa z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych (Dz. U. poz. 1818 z późn. zm.).
4. **Mieszkaniec** – mieszkaniec gminy Czarna Dąbrówka
5. **Uczestnik/osoba korzystająca/odbiorca** – osoba spełniająca kryteria i warunki kwalifikowania, określone w Programie
6. **Wnioskodawca** – osoba składająca wniosek o zakwalifikowanie do korzystania z usług społecznych (sama zainteresowana, bądź przez opiekuna faktycznego, przedstawiciela ustawowego)
7. **KIPUS** – Koordynator Indywidualnych Planów Usług Społecznych (pracownik CUS)
8. **OSL** – organizator społeczności lokalnej (pracownik CUS)
9. **Dyrektor** - dyrektor CUS
10. **Usługa** – usługa społeczna w rozumieniu art.2 ust.1 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych
11. **SUO** – specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi
12. **JST** – Jednostka Samorządu Terytorialnego
13. **NGO** – Organizacje Pozarządowe
14. **IPUS** – Indywidualny Plan Usług Społecznych
15. **OPR** – Ośrodek Profilaktyki Rodzinnej
16. **Diagnoza** – Diagnoza Potrzeb i Potencjału Wspólnoty Samorządowej w Zakresie Usług Społecznych
17. **PWD** – Placówka Wsparcia Dziennego
18. **GKRPA** – Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

1. Nazwa i cel programu

Nazwa:

Program Usług Społecznych w Gminie Czarna Dąbrówka na lata 2026–2027 (PUS)

Cel główny:

Zwiększenie dostępu mieszkańców Gminy Czarna Dąbrówka do kompleksowej oferty usług społecznych, odpowiadających na zdiagnozowane potrzeby lokalnej społeczności, poprzez:

1. Organizowanie wsparcia usługowego na poziomie lokalnym w sposób kompleksowy, spersonalizowany i zintegrowany, uwzględniający koordynację międzysektorową i międzyinstytucjonalną.
2. Realizację usług społecznych dostosowanych do potrzeb poszczególnych mieszkańców, rodzin i środowisk.

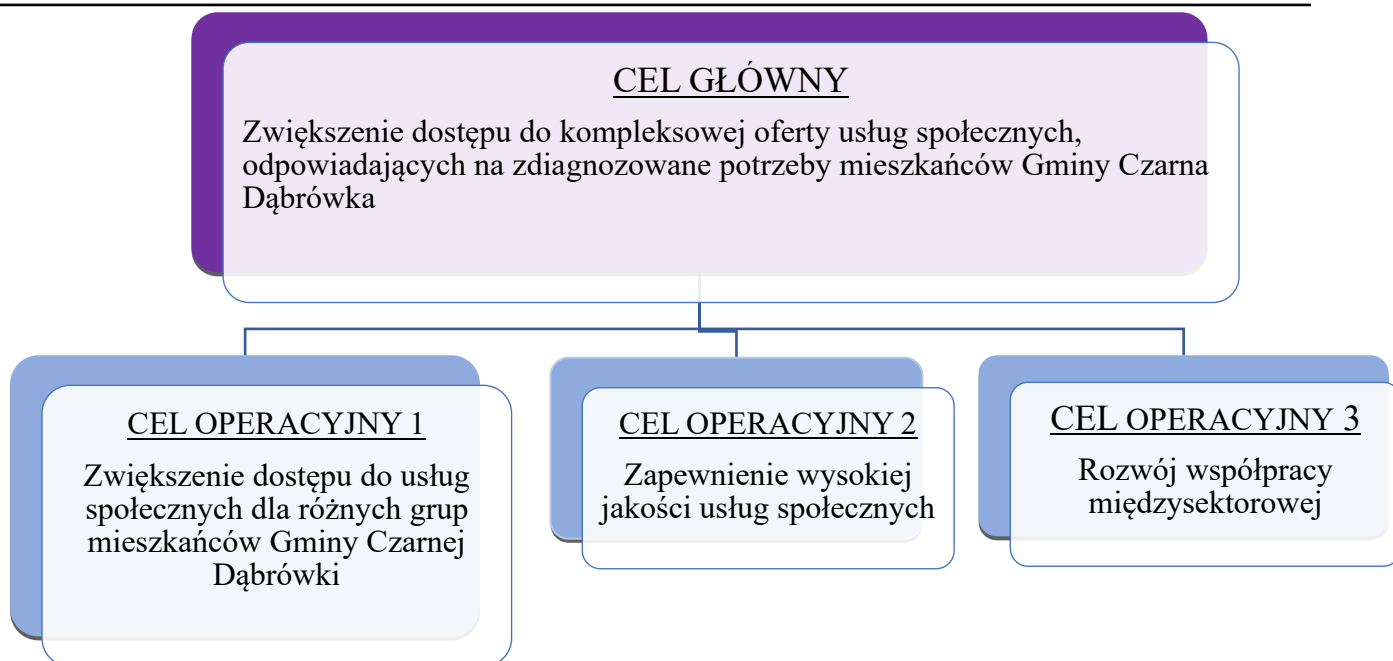
Cele szczegółowe:

1. Zwiększenie dostępu do usług społecznych – poprzez wprowadzenie nowych usług oraz rozwój już istniejących.
2. Zapewnienie wysokiej jakości usług społecznych – świadczonych przez doświadczonych i wyspecjalizowanych specjalistów.
3. Rozwój współpracy międzysektorowej – nawiązanie i utrzymanie współpracy z organizacjami pozarządowymi, jednostkami gminnymi, podmiotami komercyjnymi oraz innymi partnerami.

Rezultaty podejmowanych działań:

- Poszerzenie oferty usług społecznych.
- Wprowadzenie minimalnych standardów świadczenia usług społecznych.
- Wdrożenie systemu monitoringu usług społecznych.
- Rozwój współpracy ze środowiskiem lokalnym.

Program realizowany będzie w duchu zasad: powszechności, podmiotowości, kompleksowości, współpracy, pomocniczości oraz wzmacniania więzi społecznych. Program zostanie udostępniony na stronie BIP Urzędu Gminy oraz na stronie BIP Centrum Usług Społecznych w Czarnej Dąbrówce.

2. Okres realizacji programu

Program został opracowany w odniesieniu do wyników wstępnej Diagnozy i konsultacji społecznych przygotowany do realizacji na lata 2026 – 2027. Zgodnie z art. 6 Ustawy, po zakończeniu realizacji programu usług społecznych, Gmina sporządza informację z realizacji programu usług społecznych. W imieniu Gminy informację przygotowuje CUS jako główny realizator Programu.

3. Opis potrzeb uzasadniających realizację programu

Podstawą opracowania Programu jest Diagnoza przeprowadzona przez Centrum Usług Społecznych. Diagnoza wskazała potrzeby mieszkańców i potencjał usługowy lokalnego środowiska. Na jej podstawie opracowano rekomendacje obejmujące:

1. Dzieci i młodzież:

- Prowadzenie warsztatów dotyczących bezpiecznego korzystania z urządzeń elektronicznych i mediów.
- Organizowanie alternatywnych form spędzania czasu wolnego oraz zajęć integracyjnych i socjoterapeutycznych.
- Prowadzenie działań profilaktycznych przeciwdziałających przemocy.

2. Rodziny:

- Zapewnienie wsparcia asystenta rodziny dla rodzin w kryzysie.
- Organizacja warsztatów i kampanii zwiększających świadomość dorosłych w zakresie przemocy i wychowania.
- Udzielanie poradnictwa specjalistycznego (psychologicznego, pedagogicznego, prawnego).

3. Osoby dorosłe:

- Profilaktyka i terapia uzależnień (alkohol, narkotyki, dopalacze).
- Promocja zdrowego stylu życia.
- Dostęp do opieki psychiatrycznej, psychologicznej i terapeutycznej.

4. Seniorzy i osoby niepełnosprawne:

- Rehabilitacja i dostęp do specjalistycznej opieki zdrowotnej.
- Organizacja spotkań integracyjnych i zajęć aktywizujących.
- Rozszerzenie usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania i w formie wsparcia asystenta osobistego.
- Likwidacja barier architektonicznych w miejscach publicznych.

5. Aktywizacja społeczno-zawodowa:

- Organizacja szkoleń, doradztwa zawodowego i wsparcia w poszukiwaniu pracy.
- Współpraca z lokalnymi przedsiębiorcami w zakresie zatrudnienia osób z niepełnosprawnościami.

6. Integracja społeczna i kulturalna:

- Zwiększenie dostępności do aktywności kulturalnej, sportowej i rekreacyjnej.
- Wspieranie inicjatyw lokalnych w zakresie wolontariatu i samopomocy sąsiedzkiej.

4. Rekomendacje do Programu Centrum Usług Społecznych w Gminie Czarna Dąbrówka

Rekomendacje opracowano na podstawie diagnozy potrzeb i potencjału społeczności lokalnej. Stanowią one kierunek rozwoju usług społecznych koordynowanych i realizowanych przez Centrum Usług Społecznych, zgodnie z zasadą powszechności, komplementarności i integracji usług.

I. USŁUGI WSPARCIA RODZINY I DZIECKA

1. Rozwój usług profilaktycznych i edukacyjnych

- 1.1. Prowadzenie warsztatów dotyczących bezpiecznego i racjonalnego korzystania z urządzeń elektronicznych i mediów cyfrowych.
- 1.2. Kampanie informacyjno-edukacyjne w zakresie uzależnień behawioralnych i cyfrowych.
- 1.3. Prowadzenie zajęć integracyjnych dla dzieci i młodzieży wzmacniających więzi społeczne, przeciwdziałających zachowaniom ryzykownym.
- 1.4. Organizacja alternatywnych form spędzania czasu wolnego dla dzieci, młodzieży i rodzin.
- 2. Usługi specjalistyczne**
 - 2.1. Zapewnienie dostępu do psychologa, pedagoga, logopedy oraz poradnictwa prawnego i rodzinnego.
 - 2.2. Kontynuacja zajęć socjoterapeutycznych i opiekuńczych, w szczególności dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym.
 - 2.3. Organizowanie terapii dla dzieci i młodzieży oraz mediacji rodzinnych.
 - 2.4. Zapewnienie wsparcia asystenta rodziny w rodzinach z dysfunkcjami opiekuńczo-wychowawczymi.

II. USŁUGI PRZECIWDZIAŁANIA UZALEŻNIENIOM I PRZEMOCY

1. Profilaktyka uzależnień

- 1.1. Kampanie informacyjne dotyczące skutków zdrowotnych, społecznych i prawnych nadużywania alkoholu i innych substancji psychoaktywnych.
- 1.2. Dystrybucja materiałów informacyjnych o możliwych formach pomocy.
- 1.3. Wzmacnianie współpracy instytucji i organizacji działających w obszarze uzależnień.

2. Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie

- 2.1. Zajęcia edukacyjne dla dzieci i młodzieży dotyczące rozpoznawania przemocy, jej skutków oraz dróg uzyskania pomocy.
- 2.2. Zwiększanie świadomości rodziców o konsekwencjach stosowania przemocy w procesie wychowawczym.
- 2.3. Tworzenie i rozwój placówek specjalizujących się w pomocy ofiarom przemocy.

2.4. Utworzenie mieszkania interwencyjnego dla osób doświadczających przemocy lub kryzysów życiowych.

2.5. Współpraca z instytucjami wspierającymi proces ochrony ofiar przemocy.

III. USŁUGI WSPARCIA OSÓB STARSZYCH I OSÓB Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIAMI

1. Usługi opiekuńcze i specjalistyczne

1.1. Rozszerzenie usług opiekuńczych o pomoc w załatwianiu spraw urzędowych, kontakcie z lekarzem, robieniu zakupów, dostarczaniu posiłków oraz prowadzeniu gospodarstwa domowego.

1.2. Rozszerzenie usług dla dorosłych osób z zaburzeniami psychicznymi poprzez zatrudnienie kadry specjalistycznej.

1.3. Zapewnienie opieki wychnieniowej i wsparcia asystenta osobistego osoby niepełnosprawnej.

2. Rehabilitacja i opieka zdrowotna

2.1. Zapewnienie rehabilitacji i dostępu do specjalistycznej opieki zdrowotnej dla seniorów i osób z niepełnosprawnościami.

2.2. Zwiększenie dostępności usług psychiatrycznych, psychologicznych i terapeutycznych, w tym współpraca z Centrum Zdrowia Psychicznego w Lęborku.

3. Aktywizacja i integracja seniorów

3.1. Organizowanie spotkań, zajęć i inicjatyw przeciwdziałających samotności i wykluczeniu społecznemu.

3.2. Rozwijanie oferty placówek wsparcia dziennego i miejsc spotkań.

3.3. Poszerzanie działalności w zakresie zagospodarowania czasu wolnego seniorom.

4. Likwidacja barier

4.1. Likwidowanie barier architektonicznych w przestrzeni publicznej.

IV. PROMOCJA ZDROWIA I PROFILAKTYKA

1. Edukacja zdrowotna

1.1. Rozszerzenie działań z zakresu edukacji i profilaktyki zdrowotnej.

1.2. Promocja zdrowego stylu życia wśród mieszkańców.

2. Współpraca międzyinstytucjonalna

2.1. Kształtowanie i rozwijanie współpracy różnych podmiotów w obszarze promocji zdrowia i profilaktyki.

V. AKTYWIZACJA SPOŁECZNA I ZAWODOWA

1. Rozwój kompetencji zawodowych

1.1. Organizowanie szkoleń zawodowych podnoszących kwalifikacje.

1.2. Wsparcie mieszkańców w poszukiwaniu pracy.

2. Doradztwo zawodowe

2.1. Prowadzenie doradztwa dla dorosłych, młodzieży i osób z niepełnosprawnościami.

2.2. Szkolenia dla pracodawców z zakresu zatrudniania osób z niepełnosprawnościami.

VI. INTEGRACJA SPOŁECZNA I ANIMACJA WSPÓLNOTY LOKALNEJ

1. Rozwój oferty społeczno-kulturalnej

1.1. Zwiększenie dostępności do aktywności kulturalnej, sportowej i rekreacyjnej na terenie Gminy.

2. Wspieranie oddolnych inicjatyw

2.1. Wspieranie wolontariatu, działań sąsiedzkich, klubów osiedlowych i inicjatyw mieszkańców.

2.2. Organizowanie działań integracyjnych wzmacniających relacje społeczne.

VII. PARTNERSTWO I WSPÓŁPRACA MIĘDZYSEKTOROWA

1. Rozwój partnerstwa lokalnego

1.1. Rozwijanie stałej współpracy międzysektorowej opartej na zasadzie partnerstwa i równorzędności podmiotów.

1.2. Wzmacnianie współpracy jednostek samorządu terytorialnego z organizacjami

pozarządowymi.

1.3. Wspólne planowanie, podejmowanie decyzji i rozwiązywanie problemów społecznych.

Podsumowanie

Wskazane rekomendacje wpisują się w kluczowe obszary działania Centrum Usług Społecznych:

- wsparcie rodziny,
- wsparcie osób starszych i z niepełnosprawnościami,
- aktywizacja społeczno-zawodowa,
- profilaktyka i promocja zdrowia,
- integracja społeczna,
- współpraca międzysektorowa.

Realizacja rekomendacji pozwoli na rozwój zintegrowanego systemu usług społecznych dostępnych dla wszystkich mieszkańców Gminy Czarna Dąbrówka.

5. Określenie usług oferowanych w Programie

Usługi społeczne realizowane będą przez CUS w Czarnej Dąbrówce oraz partnerów programu. Do zadań CUS należeć będą:

- Opracowanie dokumentacji Programu.
 - Koordynacja, monitoring i ewaluacja świadczonych usług.
 - Rozwój współpracy międzysektorowej.
-

**PAKIET USŁUG SPOŁECZNYCH DLA OSÓB STARSZYCH I NIEPEŁNOSPRAWNYCH ORAZ DLA RODZIN Z DZIEĆMI
PRZEDSTAWIA PONIŻSZA TABELA na lata 2026/2027**

L.P.	PAKIET USŁUG SPOŁECZNYCH DLA SPOŁECZNOŚCI LOKALNEJ GMINY CZARNA DĄBRÓWKA				
	NAZWA USŁUGI	ZAKRES ŚWIADCZONEJ USŁUGI	WARUNKI KWALIFIKOWANIA	MIEJSCE ŚWIADCZENIA USŁUGI	PREFEROWANY ORGANIZATOR USŁUGI
1.	Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością	Zapewnienie wsparcia w wykonywaniu codziennych czynności oraz funkcjonowaniu w życiu społecznym oraz zwiększenie ich szans na prowadzenie bardziej samodzielnego i aktywnego życia. Wsparcie w podejmowaniu aktywności życiowej i komunikowaniu się z otoczeniem, wsparcie w załatwianiu spraw urzędowych i związanych z poszukiwaniem pracy.	1. Dzieci do ukończenia 16. roku życia posiadające orzeczenie o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniem w pkt 7 i 8 orzeczenia o niepełnosprawności - konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji. 2. Osoby z niepełnosprawnościami posiadające orzeczenie o niepełnosprawności w stopniu znacznym lub umiarkowanym albo traktowanymi na równi do wymienionych zgodnie z art. 5 i art. 62 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2025 r. poz. 913 ze zm).	Miejsce zamieszkania miejscowości zgodne z potrzebami.	JST, CUS

2.	Opieka wytchnieniowa	Wsparcie członków rodzin lub opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad dziećmi z orzeczeniem o niepełnosprawności lub osobami ze znacznym stopniem niepełnosprawności lub orzeczeniami równoważnymi – zapewniające czasowe odciążenie od codziennych obowiązków łączących się ze sprawowaniem opieki, zapewnieniem czasu na odpoczynek i regenerację, ograniczeniem obciążeń psychofizycznych, a także wzmocnienie osobistego potencjału opiekunów osób niepełnosprawnych.	1) członkowie rodzin lub opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad: dziećmi z orzeczeniem o niepełnosprawności, osobami z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności oraz orzeczeniami równoważnymi, zamieszkujący na terenie gminy Czarna Dąbrówka.	Miejsce zamieszkania	JST, CUS
3.	Usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania	Pomoc w zaspakajaniu codziennych potrzeb życiowych, opieka higieniczna, zalecona przez lekarza pielęgnacja oraz w miarę możliwości również zapewnienie kontaktów z otoczeniem.	1) osoba zamieszkująca na terenie gminy Czarna Dąbrówka; 2) osoba wymagająca opieki innych osób posiadająca zaświadczenie lekarskie wskazujące konieczność opieki osób drugih 3) osoba powyżej 75 roku życia legitymująca się orzeczeniem lekarskim wskazującym konieczność opieki osób drugih	Miejsce zamieszkania	JST,CUS
4.	Specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania SUO	Rodzaje specjalistycznych usług dostosowanych do szczególnych potrzeb osób wymagających pomocy: uczenie i rozwijanie umiejętności niezbędnych do samodzielnego życia, pielęgnacja – jako wspieranie procesu leczenia, rehabilitacja fizyczna i usprawnienie zaburzonych funkcji organizmu, pomoc mieszkaniowa.	1) osoba zamieszkująca na terenie gminy Czarna Dąbrówka; 2) osoba powyżej 60 r.ż.; 3) osoba wymagająca opieki innych osób; 4) osoba wymagająca pomocy w formie specjalistycznych usług, wynikających z rodzaju ich schorzenia lub niepełnosprawności 5) w wyjątkowych przypadkach dzieci, jeśli SUO nie mogą być zapewnione przez NFZ oraz Placówki Oświatowe po wcześniejszym i kompleksowym udokumentowaniu	Miejsce zamieszkania	JST,CUS

			tego faktu przez rodziców lub opiekunów prawnych.		
5.	Asystent rodziny	Asystent wspiera rodzinę przez pewien czas. Celem wsparcia jest to, aby w przyszłości rodzina samodzielnie potrafiła pokonywać trudności życiowe, zwłaszcza dotyczące opieki i wychowania dzieci. Jest to osoba towarzysząca komuś, wszechobecna, pomagająca, będącą w pogotowiu. Asystent rodziny towarzyszy rodzicom we wprowadzaniu zmian w swoim myśleniu, zachowaniu oraz otoczeniu, koniecznych do tego, aby środowisko rodzinne sprzyjało bezpieczeństwu i prawidłowemu rozwojowi dzieci. Szczegółowe zadania asystenta określa ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 49).	W przypadku gdy ośrodek pomocy społecznej, Centrum Usług Społecznych poweźmie informację o rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, pracownik socjalny przeprowadza w tej rodzinie wywiad środowiskowy. Po przeprowadzeniu wywiadu, pracownik socjalny dokonuje analizy sytuacji rodziny. Jeżeli z analizy, wynika konieczność przydzielenia rodzinie asystenta rodziny, pracownik socjalny występuje do kierownika ośrodka pomocy społecznej, dyrektora CUS z wnioskiem o jego przydzielenie. Asystent może przyznany w wyniku Postanowienia Sądu Rodzinnego.	Miejsce zamieszkania	JST, CUS
6.	Poradnictwo psychologiczne, pedagogiczne, prawne	Zapewnienie pomocy dla osób dotkniętych przemocą domową, zapewnienie pomocy prawnej (sporządzenie projektu pism, wskazanie osobie uprawnionej sposobu rozwiązania jej problemu prawnego, poinformowanie o obowiązującym stanie prawnym oraz przysługujących jej uprawnieniach lub spoczywających na niej obowiązkach); pomocy obywatelskiej (obejmuje działania dostosowane do indywidualnej sytuacji osoby uprawnionej, zmierzające do	Osoby dotknięte Przemocą Domową lub inne przeżywające kryzys z terenu Gminy Czarna Dąbrówka.	Zespół do spraw Przemocy Domowej i Profilaktyki Rodzinnej przy Ośrodku Zdrowia w Czarnej Dąbrówce.	JST, CUS

		podniesienia świadomości tej osoby o przysługujących jej uprawnieniach lub spoczywających na niej obowiązkach oraz wsparcia w samodzielnym rozwiązywaniu problemu)			
7.	Poradnictwo Instruktora terapii uzależnień i specjaliści pracy socjalnej	Zapewnienie pomocy instruktażowej dla osób uzależnionych i współuzależnionych przez instruktora terapii uzależnień, a także udzielanie fachowej pomocy socjalnej przez specjalistów pracy socjalnej.	1.Osoby zamieszkujące na terenie Gminy Czarna Dąbrówka. 2.Osoby z problemem alkoholowym oraz współuzależnione 3.Osoby wymagające porad i wsparcia w różnych dziedzinach życia społecznego, ze wsparcia mogą skorzystać wszyscy mieszkańcy gminy Czarna Dąbrówka.	Zespół do spraw Przemocy Domowej i Profilaktyki Rodzinnej przy Ośrodku Zdrowia w Czarnej Dąbrówce.	CUS
8.	Wypożyczalnia sprzętu rehabilitacyjnego i usprawniającego	Zapewnienie mieszkańcom gminy Czarna Dąbrówka możliwość wypożyczenia sprzętu – rehabilitacyjnego i usprawniającego jak np. kule ortopedyczne, balkониki/chodziki, wózki inwalidzkie, materace przeciwoślężynowe i łóżka do opieki długoterminowej.	1.Osoby zamieszkujące na terenie Gminy Czarna Dąbrówka. 2.Zgodnie z Regulaminem Wypożyczalni Sprzętu rehabilitacyjnego i usprawniającego CUS w Czarnej Dąbrówce.	Wypożyczalnia Sprzętu Rehabilitacyjnego i Usprawniającego ul. Lęborska 9, Czarna Dąbrówka.	CUS
9.	Koperta życia	Pomoc w założeniu „Koperty Życia”, w której zostaną umieszczone najważniejsze informacje o stanie zdrowia, przyjmowanych lekach, alergiach na leki, kontaktach do najbliższych.	Osoby przewlekle chore, starsze, samotne z gminy Czarna Dąbrówka.	Miejsce zamieszkania	CUS
10.	Bank Żywności	Realizację Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa. W ramach Programu oprócz pomocy żywnościowej dostarczanej w formie wielu produktów np.; makaron olej, cukier, mleko, konserwy rybne i mięsne itd. Beneficjenci nieodpłat-	1.Mieszkańcy Gminy Czarna Dąbrówka. 2.Osoby spełniające określone kryterium dochodowe.	Sala Ludowa w Nożynie	Bank Żywności Słupsk, Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej, Europejski Fundusz Pomocy

		nie korzystają również z warsztatów: niemarnowania żywności, kulinarnych, dietetycznych i ekonomicznych.			Najbardziej Potrzebującym, CUS
11.	Biblioteka mobilna	Pomoc w dostarczaniu książek i czasopism. Wychodząc naprzeciw potrzebom osób starszych, chorych i niepełnosprawnych zamieszkających na terenie gminy Czarna Dąbrówka proponujemy usługę „KSIĄŻKA DO DOMU”. Akcja polega na dostarczaniu książek osobom, które lubią czytać, a ze względu na stan zdrowia nie są w stanie przyjść do biblioteki i korzystać ze zbiorów. Dostarczaniem książki do domu zajmują się pracownicy socjalni, asystenci osób niepełnosprawnych, opiekunki środowiskowe i opiekunki SUO oraz wolontariusze .	1.Osoby starsze, chore, samotne, niepełnosprawne zamieszkujące na terenie Gminy Czarna Dąbrówka, które lubią czytać a nie są w stanie same dotrzeć do biblioteki. 2. Osoby objęte wsparciem asystenta osobistego osoby z niepełnosprawnością, 3.Osoby korzystające ze wsparcia w formie usług opiekuńczych i SUO. 4.Zainteresowane osoby mogą zgłaszać się telefonicznie do KIPUS CUS w Czarnej Dąbrówce tel. 59 8212 660.	Miejsce zamieszkania	CUS
12.	Razem z Ukrainą	Zapewnienie pomocy dla uchodźców z Ukrainy; organizacja i współpraca w zakresie wolnego czasu dla dzieci i młodzieży z Ukrainy, organizacja pomocy finansowej i rzeczowej a także pomoc w załatwianiu spraw formalnych i urzędowych.	1.Osoby/uchodźcy, którzy na skutek działań wojennych zamieszkują teren gminy Czarna Dąbrówka. 2. Osoby, które ubiegają się o pomoc finansową lub rzeczową zgodnie z przewidzianymi kryteriami i ustawami.	Miejsce zamieszkania	JST (CUS, GCK) NGO, PES, SPZOZ
13.	Nagroda Wójta Gminy Czarna Dąbrówka	Nagroda dla uczniów z terenu Gminy Czarna Dąbrówka, którzy w klasyfikacji rocznej w roku szkolnym, za który ma być przy-	1.Uczniowie ze średnią minimum 5,20 z każdej ze szkół z terenu Gminy Czarna Dąbrówka (szkoły podstawowe).	Urząd Gminy Czarna Dąbrówka	JST, CUS, Szkoły Podstawowe Gmina Czarna Dąbrówka

		znana Nagroda uzyskali średnią ocen minimum 5,20.			
14.	Dodatki mieszkaniowe	Dodatek mieszkaniowy to świadczenie pieniężne przyznawane przez gminę osobom i rodzinom o niskich dochodach, które mają trudności z ponoszeniem kosztów utrzymania mieszkania. Stanowi formę pomocy społecznej realizowaną na podstawie ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1335).	1.Mieszkańcy Gminy Czarna Dąbrówka. 2.Zasady i kryteria przyznawania dodatków mieszkaniowych reguluje ustawa z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1335). 3.Dodatek wylicza się na podstawie ustawy o świadczeniach rodzinnych.	CUS w Czarnej Dąbrówce – Zespół ds. świadczeń rodzinnych i alimentacyjnych.	JST, CUS
15.	Karta Seniora	Lokalny program cenowych obniżek dla seniorów. Posiadacze karty mogą korzystać z wielu rabatów w lokalnych sklepach i usług na terenie gminy Czarna Dąbrówka.	Seniorzy 60+ z Gminy Czarna Dąbrówka będący posiadaczami lokalnej karty seniora.	Teren Gminy Czarna Dąbrówka.	JST, CUS, NGO, lokalni przedsiębiorcy oraz handlowcy
16.	Biuletyn CUS	Informacje o wydarzeniach oraz formach pomocy i wsparcia organizowanych za pośrednictwem CUS dedykowanych mieszkańcom gminy Czarna Dąbrówka	Biuletyn będzie wydawany w ramach potrzeb oraz zakresu informacji do przekazania mieszkańcom gminy Czarna Dąbrówka.	CUS Czarna Dąbrówka	CUS
17.	Rodzie – to brzmi odpowiedzialnie	Pogadanki na tematy opiekuńczo-wychowawcze oraz warsztaty tematyczne (Światowy Dzień FAS). Jak dobrze wychować dziecko. Wspólna integracja rodziców z terenu gminy Czarna Dąbrówka.	1.Mieszkańcy gminy Czarna Dąbrówka mający problemy opiekuńczo-wychowawcze z dziećmi. 2.Wszyscy mieszkańcy – rodzice, opiekunowie pragnący wzbogacić swoje umiejętności wychowawcze (komunikacja z dzieckiem, umiejętność słuchania).	Gminne Centrum Kultury i Biblioteka w Czarnej Dąbrówce, Punkt do spraw przemocy	CUS, GCKiB
18.	Placówka Wsparcia Dziennego w formie Klubu pod nazwą „Wesoły Zakątek”	Zgodnie z regulaminem organizacyjnym placówki realizowane będą działania opiekuńcze, animacyjne, profilaktyczne, sportowe oraz rozwój zainteresowań.	Klub „Wesoły Zakątek” przeznaczony jest dla dzieci i młodzieży ze szkół podstawowych z terenu gminy Czarna Dąbrówka.	Centrum Aktywności Społecznej w Rokitach	CUS

		Celem Klubu jest zapewnienie młodym mieszkańcom gminy bezpiecznego miejsca do spędzania wolnego czasu, rozwijania zainteresowań, a także uzyskania wsparcia w nauce i codziennym funkcjonowaniu.			
19.	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Czarnej Dąbrówce	Działania Komisji mają na celu wspieranie lokalnych inicjatyw profilaktycznych, poprawę dostępności do pomocy specjalistycznej oraz zwiększenie zaangażowania społeczności lokalnej w działania na rzecz przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Czarnej Dąbrówce działa w oparciu o : ustawę z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2023 poz. 2151) oraz Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałaniu Narkomanii .	Jest skierowana przede wszystkim do osób, rodzin i instytucji, które potrzebują wsparcia związanego z problemem picia alkoholu i jego konsekwencjami. Jej działania obejmują zarówno osoby uzależnione, jak i środowisko, które doświadcza skutków nadużywania alkoholu.	Punkt do spraw przemocy domowej i profilaktyki rodzinnej	CUS
20.	Reintegracja społeczna osób zagrożonych wykluczeniem społecznym	Warsztaty korekcyjno-edukacyjne (Szkoła dla rodziców), Warsztaty „Wychowanie bez przemocy, porozumienie bez przemocy” oraz warsztaty TRE, Warsztaty wzmacniające kompetencje opiekuńczo-wychowawcze,	-Rodziców mających trudności wychowawcze (którzy chcą poprawić relacje z dziećmi, nauczyć się lepszej komunikacji i rozwiązywania konfliktów.) -Rodziców zagrożonych kryzysem rodzinnym (np. w sytuacji napięć, problemów emocjonalnych, konfliktów wewnątrz rodziny)	Na terenie gminy Czarna Dąbrówka	CUS

		Warsztaty psychospołeczne z psychologiem, Trening umiejętności społecznych, Warsztaty „Moja supermoc”, Warsztaty dla dzieci (mowa ciała kontra rozmowa oraz Prawa człowieka a moje prawa), Warsztaty dla rodziców z dziećmi (Czasem nuda jest potrzebna), Wyjazdy-wycieczki, Zajęcia wspomagające rozwój : logopedia i fizjoterapia, Diagnoza wraz z terapią zaburzeń Integracji Sensorycznej, Doradca rodziny,	-Rodziców objętych wsparciem instytucji pomocowych (np. rodziców współpracujących z MOPS/OPS, asystentem rodziny lub kuratorem.) -Rodziców, którym zależy na odbudowaniu więzi z dziećmi (w kontekście reintegracji rodzinnej, kiedy celem jest wzmocnienie kompetencji rodzicielskich i poprawa funkcjonowania rodziny.) -Rodziców dzieci w różnym wieku (od przedszkola po okres dojrzewania (programy zwykle mają moduły dostosowane do wieku dziecka), -Osób dorosłych, które potrzebują wsparcia psychologicznego, -Dzieci i młodzieży, -Opiekunów i rodzin, które chcą skorzystać z porady (w/w osoby muszą zostać zakwalifikowane do projektu „Centralnie Rodzina”)		
21.	Wolontariat	Błokowiska-stare i nowe zabawy podwórkowe	- dla dzieci biorących udział w projekcie „Centralnie Rodzina”	Na terenie gminy Bytów, Czarna Dąbrówka i Tuchomie	CUS
22.	Wsparcie dla osób niepełnosprawnych i ich rodziców /opiekunów	Wsparcie psychologa (indywidualne, grupowe), Zajęcia trenujące umiejętności społeczne, Hipoterapia, Zajęcia sportowe – Joga, Grupy wsparcia, Wyjazdy i spotkania edukacyjno-integracyjne.	-Dla osób niepełnosprawnych i ich rodziców/opiekunów		CUS
23.	Klub Osób	Zajęcia opiekuńczo-wychowawcze	-Dla osób z niepełnosprawnością	Czarna Dąbrówka	CUS

	Niepełnosprawnych	i rozwojowe, Spotkania rodzinne połączone ze wspólnymi aktywnościami, projekcją filmową i twórczością, Warsztaty : rękodzielnicze, kulinarne, teatralno-muzyczne, Spotkania Terapeutyczno-Dyskusyjne Klubu Filmowego połączone z projekcją filmów.			
24.	Usługi opiekuńcze i specjalistyczne opiekuńcze w społeczności lokalnej	Teleopieka, Usługi opiekuńcze (zaspakajanie codziennych potrzeb życiowych, opieka higieniczna) Zajęcia integracji sensorycznej. Wypożyczalnia sprzętu rehabilitacyjnego	-Dla osób z niepełnosprawnością, -Dla dzieci z zaburzeniami sensorycznymi	W miejscu zamieszkania osób z niepełnosprawnością na terenie gminy Czarna Dąbrówka	CUS
25.	Wsparcie dla osób z chorobami nowotworowymi	Krąg wsparcia osób z chorobami nowotworowymi, Warsztaty : rękodzielnicze, wizażu/kosmetyczne, Zajęcia Jogi, Spotkania z psychologiem, Wyjazdy integracyjno-edukacyjne z warsztatami wyjazdowymi : ziołowe, apiterapii (Zagroda Cud Miód), pieczenia chleba	-Dla osób z chorobami nowotworowymi	Na terenie gminy Czarna Dąbrówka, Niezabyszewo	CUS
26.	Wsparcie rodzin w prawidłowym pełnieniu ich funkcji	Działania profilaktyczne, Konsultacje i poradnictwo oraz elementy wstępnej diagnozy, Spotkania w ramach psychoterapii indywidualnej, Konsultacje psychiatryczne i prawne, Spotkania w ramach grupy wsparcia,	-Dla rodzin z problemami opiekuńczymi, -Dla osób z problemami uzależnienia od alkoholu i innych substancji psychoaktywnych, -Dla osób doświadczających przemocy domowej, -Dla członków rodzin przeżywających kryzys i problemy emocjonalne,	Na terenie gminy Czarna Dąbrówka	CUS

		Usługi konsultacji i poradnictwa rodzinnego, Przygotowywanie Indywidualnych Planów Wsparcia, Warsztaty „Szkoła dla Rodziców” Spotkania dla dzieci i młodzieży : zajęcia prowadzone przez animatorów i wolontariuszy.	-Samotne matki, rodziny wielodzietne, rodziny niewydolne wychowawczo, rodziny znajdujące się w trudnej sytuacji materialnej.		
27.	Działania wspierające aktywność seniorów	Warsztaty : kulinarne, rękodzielnicze, muzyczne, Zajęcia ruchowe z fizjoterapeutą, Działania animacyjne : -wyjazd kulturalno-integracyjny do teatru, -wycieczka nad morze, -wycieczka do Ciechocinka, -wyjazd kulturalno-integracyjny do kina, -organizacja imprez integracyjnych, Integracja i gry stolikowe.	-Dla seniorów w wieku 60+ korzystających z wsparcia dziennego w postaci Klubów Seniora.	Czarna Dąbrówka, Jasień, Nożyno i Rokity	CUS

6. Warunki i tryb kwalifikowania osób zainteresowanych do korzystania z usług społecznych określonych w programie.

- Kwalifikowanie osób do korzystania z usług społecznych odbywa się za pośrednictwem Centrum Usług Społecznych (CUS), na wniosek osoby zainteresowanej, jej przedstawiciela ustawowego lub opiekuna faktycznego.
- Podstawowym warunkiem zakwalifikowania jest miejsce zamieszkania na terenie Gminy Czarna Dąbrówka.
- Szczegółowe warunki i tryb kwalifikowania osób określają regulaminy poszczególnych usług.
- Proces kwalifikowania przeprowadzany jest zgodnie z Rozdziałem 5 ustawy o zasadach realizowania programów usług społecznych.

7. Odpłatność za usługi społeczne i ulgi.

- Większość usług w ramach Programu jest nieodpłatna, finansowana częściowo ze środków własnych, unijnych i rządowych.
- Niektóre usługi mogą wymagać częściowej odpłatności, zgodnie z regulaminami lub uchwałami.
- Warunki ulg lub zwolnień określone są w dokumentach szczegółowych.
- Informacje o odpłatności są udzielane przez KIPUS podczas rozeznania potrzeb wnioskodawcy.

8. Sposób dokumentowania spełniania warunków do zakwalifikowania do usług społecznych oraz uprawnień do korzystania z ulg w opłacie

Kwalifikowanie osób do korzystania z usług społecznych określonych w Programie, po wstępnym rozeznaniu przeprowadzonym przez KIPUS, odbywać się będzie na podstawie oświadczeń wnioskodawców o spełnieniu warunków uprawniających do korzystania z usług wskazanych w Programie lub w regulaminach poszczególnych usług społecznych.

Oświadczenia te składane będą pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa. Przed ich

złożeniem wnioskodawca zostanie zobowiązany do zapoznania się z klauzulą informacyjną RODO, stanowiącą integralną część procesu kwalifikowania do usług. Centrum Usług Społecznych może zwrócić się do wnioskodawcy o przedłożenie dokumentów potwierdzających spełnienie warunków uprawniających do skorzystania z usług określonych w Programie, w tym informacji dotyczących sytuacji życiowej, zdrowotnej, dochodowej lub innej. Dane te mogą być niezbędne do:

- ustalenia prawa do danej usługi,
- określenia wysokości opłaty za usługę,
- zastosowania ulg lub zwolnień z opłaty.

9. Dane osobowe niezbędne do kwalifikowania osób do korzystania z usług społecznych określonych w Programie

Zgodnie z art. 50 ust. 1 ustawy o Centrum Usług Społecznych, Centrum przetwarza dane osobowe określone w Programie, w tym dane, o których mowa w art. 9 ust. 1 oraz art. 10 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. (RODO), dotyczące:

- wnioskodawców,
- osób korzystających z usług społecznych oraz członków ich rodzin – w zakresie niezbędnym do realizacji zadań wynikających z ustawy.

W dokumentacji CUS gromadzone i przetwarzane będą wyłącznie dane osobowe niezbędne do kwalifikowania osób do korzystania z usług społecznych, w szczególności:

- imię i nazwisko,
- data urodzenia,
- adres miejsca zamieszkania / pobytu / zameldowania,
- numer PESEL,
- numer telefonu,
- stan cywilny,
- dane opiekuna prawnego lub osoby do kontaktu (imię i nazwisko, numer telefonu),

- aktywność zawodowa,
- liczba osób w gospodarstwie domowym,
- relacje rodzinne,
- stan zdrowia,
- orzeczenie o niepełnosprawności lub jej rodzaj i stopień,
- liczba, rodzaj, zakres, wartość i miejsce przyznanych usług społecznych.

Warunkiem korzystania z usług społecznych jest złożenie oświadczenia o wyrażeniu zgody na przetwarzanie danych osobowych, w tym danych szczególnych kategorii, zgodnie z art. 9 ust. 1 i art. 10 RODO, wraz z potwierdzeniem zapoznania się z obowiązkiem informacyjnym wynikającym z RODO.

10. Organizacja i wykonawcy Programu.

- Realizatorem Programu jest Centrum Usług Społecznych.
- Wykonawcami usług mogą być:
 - urząd gminy lub jednostki organizacyjne gminy, w tym CUS, Gminne Centrum Kultury i Biblioteka, Zakład Gospodarki Komunalnej,
 - organizacje pozarządowe działające na terenie Gminy, wyłonione zgodnie z ustawą o działalności pożytku publicznego i wolontariacie,
 - podmioty wyłonione na podstawie ustawy Prawo zamówień publicznych,
 - podmioty wykonujące działalność leczniczą (np. SPZOZ).

Tabela nr 4 : Etapy realizacji

Etap	Opis działania	Termin realizacji
I	Podjęcie uchwały w sprawie uchwalenia Programu Usług Społecznych w Gminie Czarna Dąbrówka na lata 2026-2027	Styczeń 2026r.
II	Realizacja Programu	Styczeń 2026 -XII 2027
III	Monitoring, ewaluacja Programu	
IV	Informacja z realizacji Programu	

Za przebieg realizacji usług zawartych w Programie, jak też monitoring, analizę i wnioski (ewaluację) odpowiedzialny jest Dyrektor, działający w imieniu Centrum Usług Społecznych w Czarnej Dąbrówce.

11. Monitoring i ocena Programu

- Centrum prowadzi monitoring realizacji Programu w celu oceny postępów działań i zasadności oferowanych usług.
- Monitoring obejmuje: zbieranie danych, analizę, opracowanie wniosków.
- Po zakończeniu korzystania z usług uczestnicy wypełniają anonimowe ankiety oceniające poziom zadowolenia.
- Analiza IPUS umożliwia wprowadzanie zmian lub alternatywnych rozwiązań.

Mierniki efektywności:

- ilościowe – liczba osób objętych usługą,
- jakościowe – średnia ocena zadowolenia w skali 1–10.

12. Budżet i źródła finansowania

1. Usługi CUS finansowane są z:
 - środków własnych gminy,
 - środków unijnych (projekty EFS),
 - środków rządowych (np. Fundusz Solidarnościowy),
 - innych źródeł.
2. Szczegółowy budżet i jego wykonanie są przedstawiane w rocznych sprawozdaniach z działalności Centrum.

Podsumowanie

Program odpowiada na potrzeby mieszkańców Gminy Czarna Dąbrówka, określone w diagnozie i konsultacjach społecznych. W okresie dwóch lat realizacji Programu planowana jest jego ewaluacja i opracowanie kolejnego dokumentu dostosowanego do zmieniających się potrzeb mieszkańców.

Współpraca z organizacjami, instytucjami i mieszkańcami jest kluczowa dla prawidłowej realizacji Programu.

Sporządziła:

Izabela Czuba

Natalia Kuś

Agnieszka Treder